

**Моніторинг
рівня дотримання академічної доброчесності
здобувачами освіти, які навчаються
за освітньо-професійною програмою «Фізична культура і спорт»**

Моніторинг дотримання академічної доброчесності є частиною системної роботи із забезпечення якості освітнього процесу, що спрямована на формування чесного, відповідального, морально стійкого педагога – майбутнього вчителя фізкультури.

Мета дослідження:

Виявлення рівня обізнаності студентів, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Фізична культура і спорт» щодо основних принципів чесності у навчанні, визначення їхнього ставлення до дотримання цих принципів, а також оцінки частоти та характеру можливих порушень. Основною метою є формування цілісної картини стану академічної культури серед студентів різних курсів та груп, а також вироблення рекомендацій для підвищення ефективності освітнього процесу і підтримки високих стандартів навчання.

Основні завдання:

- з'ясувати рівень розуміння студентами сутності поняття «академічна доброчесність»;
- визначити ступінь важливості, яку здобувачі освіти надають дотриманню принципів чесності, справедливості, відповідальності;
- виявити систематичні форми порушень, із якими стикаються студенти в освітньому процесі;
- дослідити причини, що спонукають до нечесної поведінки, та з'ясувати, як здобувачі освіти оцінюють вплив порушень на якість результатів навчання;
- визначити рівень задоволеності студентів діяльністю коледжу в напрямку формування академічної доброчесності.

Учасники дослідження

Участь у моніторингу взяли студенти чотирьох навчальних груп коледжу:

13 група – 23 студенти;

23 група – 18 студентів;

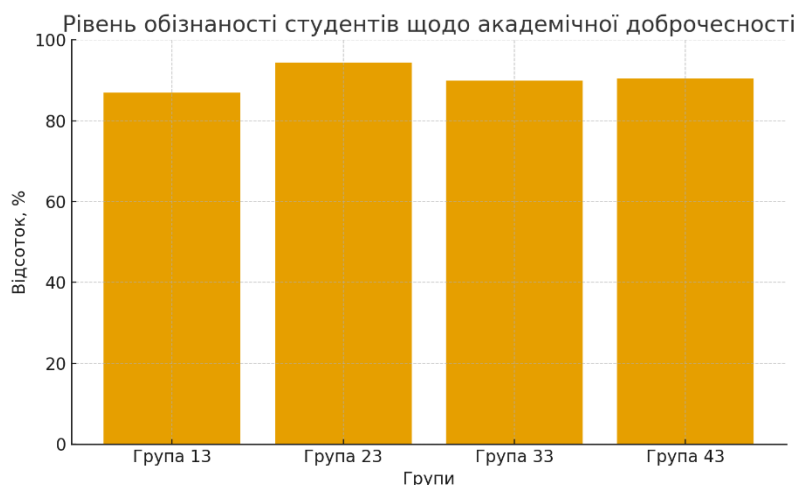
33 група – 20 студентів;

43 група – 21 студент.

Вибірка охопила студентів різних курсів, що дозволяє простежити динаміку обізнаності та ставлення до академічної доброчесності від першого до четвертого року навчання.

Рівень обізнаності студентів щодо академічної доброчесності

Аналіз отриманих даних показав, що більшість студентів усіх груп добре розуміють значення терміну «академічна доброчесність». Так у першокурсників групи 13 87% опитаних підтвердили, що знають його точне значення, у другокурсників групи 23 цей показник становив 94.4%, у

третьокурсників групи 33 – 90%, а у четвертокурсників групи 43 – 90.5%. Лише невелика частина студентів зазначила, що розуміє термін частково або не знайома з ним зовсім. Це свідчить про високий рівень базової обізнаності студентів про академічну доброчесність та демонструє, що викладачі ефективно інформують студентів про стандарти академічної поведінки.

Принципи академічної доброчесності

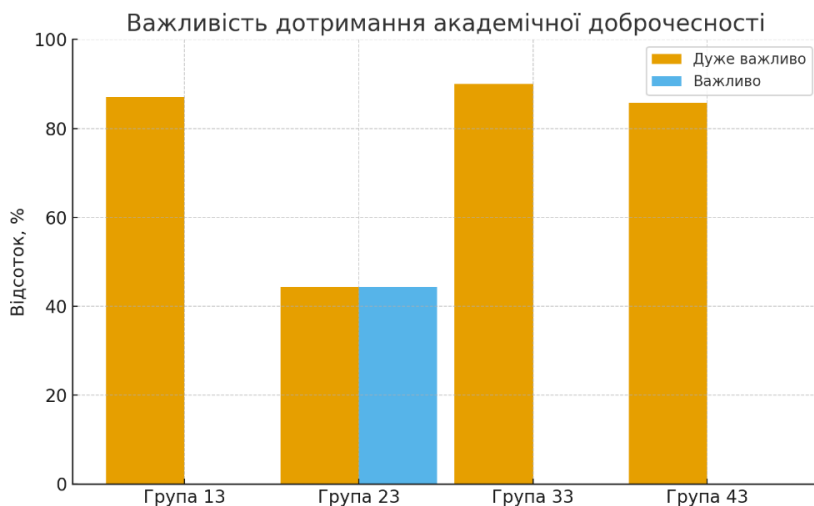
Студенти усіх груп виділили ключові принципи академічної доброчесності, до яких належать чесність, відповідальність, повага до чужої праці, довіра та справедливість. Найбільш часто згадуваними принципами були чесність та відповідальність, що підкреслює розуміння студентами основної мети академічної доброчесності – забезпечення

справедливого, відкритого та прозорого процесу навчання. Повага до чужої праці та довіра були більш характерні для старших курсів, що свідчить про поступове усвідомлення студентами важливості взаємної відповідальності та колективної етики у навчанні. Справедливість оцінювання студенти також вважають важливим елементом академічної доброчесності, що підтверджує потребу підтримки прозорої системи оцінювання у коледжі.

Важливість дотримання принципів академічної доброчесності

Відповідно до результатів дослідження, більшість студентів вважають

дотримання принципів академічної доброчесності надзвичайно важливим. У групі 13 87% студентів відповіли «дуже важливо», у групі 23 рівень «дуже важливо» становив 44.4%, а ще 44.4% зазначили «важливо». У старших курсах (групи 33 та 43) понад 85% студентів

підкреслили високу значущість дотримання академічної доброчесності. Такі результати свідчать про стабільну мотивацію студентів до чесного навчання та формування у них відповідального ставлення до власної академічної діяльності.

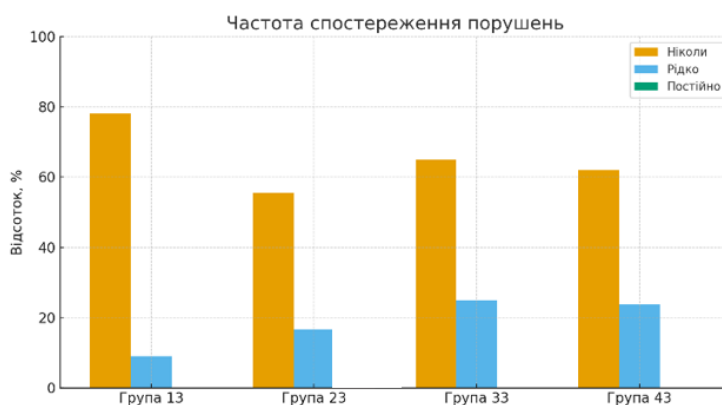
Обговорення теми академічної доброчесності викладачами

Більшість студентів повідомили, що викладачі та куратори активно обговорюють тему академічної доброчесності під час занять. У групах 13 та 23 цей показник досягав 94-100%, а у групах 33 та 43 – 85-95%. Це підтверджує, що викладачі приділяють достатню увагу формуванню у студентів знань про стандарти академічної поведінки та створюють сприятливі умови для розвитку культури чесності.

Частота спостереження порушень

Результати опитування показали, що студенти здебільшого не спостерігають порушень академічної доброчесності у повсякденному навчальному процесі.

У групі 13 78% студентів зазначили, що ніколи не стикалися з порушеннями, у групі 23 – 55.6%, у групі 33 – 65%, у групі 43 – 61.9%. Рідкісні випадки порушень найчастіше пов'язані зі списуванням на контрольних роботах. Це свідчить про

загалом високий рівень відповідальності серед студентів і ефективність заходів контролю з боку викладачів.

Форми порушень

Аналіз показав, що серед усіх форм порушень найчастіше трапляється списування на контрольних. Використання чужих робіт та плагіат зустрічаються поодинокими випадками, що не перевищує 5-11% у старших курсах. Підробка оцінок, замовлення курсових та інші серйозні порушення не виявлялися. Це демонструє, що студенти усвідомлюють недопустимість грубих порушень академічної доброчесності та дотримуються загальних правил навчальної етики.

Причини порушень

Студенти назвали кілька основних факторів, що можуть спонукати їх до нечесних дій. Найпоширенішими причинами є брак часу та бажання отримати оцінку будь-якою ціною. Зокрема, брак часу відзначили від 9% до 55.6% студентів залежно від групи, а бажання швидко отримати оцінку – від 4% до 77.8%.

Менш поширеними причинами є високі вимоги викладачів, відсутність контролю та приклад інших студентів. Це дозволяє зробити висновок, що основні фактори порушень є внутрішньою мотивацією та організаційними труднощами, а не системними проблемами освітнього процесу.

Вплив порушень на якість освіти

Студенти практично одноставно відзначили, що порушення академічної доброчесності негативно впливають на якість освіти. Значну частину студентів хвилює, що навіть поодинокі порушення знижують об'єктивність оцінювання, призводять до демотивації інших студентів і формують неправильне уявлення про освітній процес. Старші курси частіше підкреслюють частковий або значний вплив порушень на якість освіти, що демонструє їх більш усвідомлений підхід до власного навчання.

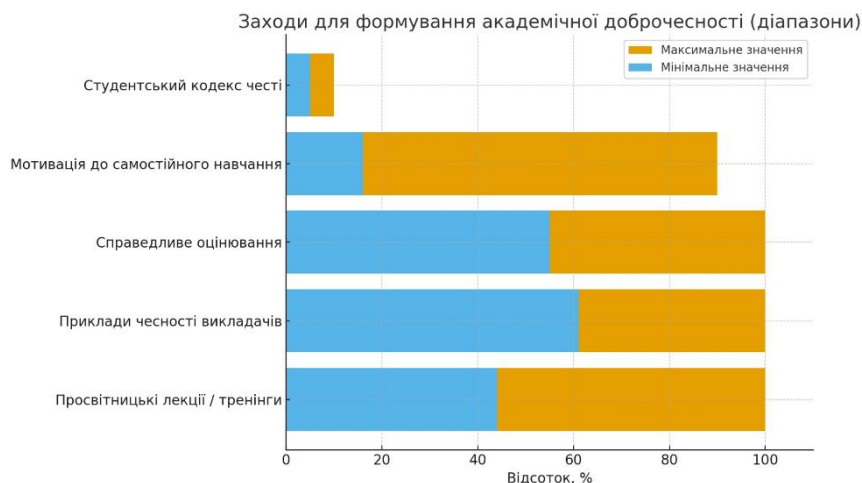
Заходи для формування академічної доброчесності

Студенти відзначають, що формування академічної доброчесності залежить від комплексних заходів:

- проведення просвітницьких лекцій та тренінгів;
- демонстрації прикладів чесності з боку викладачів;
- забезпечення справедливого оцінювання;

- мотивації до самостійного навчання;
- створення студентського кодексу честі.

Найбільш ефективними студенти вважають поєднання теоретичних лекцій і практичних прикладів із життя навчального закладу.

Узагальнені висновки

1. Рівень обізнаності студентів щодо академічної доброчесності є високим у всіх групах, що свідчить про ефективність інформаційної роботи викладачів.
2. Студенти визнають принципи чесності, відповідальності та справедливості як основоположні для власної навчальної діяльності.
3. Порушення академічної доброчесності зустрічаються рідко і переважно обмежуються списуванням на контрольних роботах.
4. Основними причинами порушень є брак часу та бажання отримати оцінку швидко, а не відсутність контролю або недоліки викладацької роботи.
5. Комплексний підхід до формування академічної доброчесності (лекції, приклади викладачів, справедливе оцінювання) є найбільш ефективним.

Рекомендації

1. Підвищити кількість інтерактивних просвітницьких заходів щодо академічної доброчесності.
2. Забезпечити прозорість оцінювання та чітке роз'яснення наслідків порушень.
3. Регулярно проводити консультації щодо правильного оформлення робіт.